

Oslo kommune
Ordføreren

Markering av den internasjonale Holocaust-dagen Hilsen ved ordfører Marianne Borgen, Akershuskaia, 27.01.2017

(Det tas forbehold om endringer ved fremføring)

Statsråder, *Your Excellences*, kjære alle dere som har møtt fram her i dag – og en spesiell velkomst til alle dere ungdommer som er her i dag.

I greet you all warmly. I am pleased that so many Ambassadors are here, as we all know this is a truly international day. However, I will do my short speech in Norwegian.

I 2017 er det 75 år siden fangeskipet Donau la ut fra denne kaia under Akershus festning med tilsammen 532 jøder om bord.

Stedet hvor vi markerer Holocaustdagen her i Oslo er ikke tilfeldig valgt: Det er her det sterke og symbolske minnesmerket med de tomme stolene står.

75 år er både lenge siden – og veldig nært. Holocaust er ikke fjern historie - folkemord har skjedd siden, og vi vet ikke om eller hvor det kan skje igjen.

Holocaust skjedde ikke langt unna, det skjedde *her*:

Vanlige Osloborgere ble arrestert uten å ha gjort noe galt, og sendt til dødsleirene.

I går var jeg med på en rørende og viktig markering i Oslo Rådhus: En seremoni – *Righteous Among the Nations* – hvor etterkommerne av de som drev *Carl Fredriksens transport* mottok anerkjennelse på vegne av sine familiemedlemmer som reddet 1000 menneskeliv, hvorav ca 400 var jøder, ved å smugle flyktingene over til Sverige.

Like ved Carl Berners plass er det etablert et minnesmerke for Carl Fredriksens Transport. Det heter *Dette er et fint sted*. Minnesmerket ligger på stedet der det engang lå et gartneri, og hvor altså 400 jøder fikk hjelp til å flykte over til Sverige, og slapp unna Holocaust.

Minnesmerket ved Carl Berners plass og minnesmerket her ved Akershuskaia med de tomme stolene, er to sterke historiske vitnesbyrd over krigens redsler og grusomhet på den ene siden, og medmenneskers mot og evne til å gripe inn og handle på den andre siden.

Det ligger en optimisme i å se to sider av krigens redsler i løpet av disse to dagene:

I all grusomhet var det også noen som viste stort personlig mot:
De bidro til å redde mange liv.
Det viser at enkeltmennesker alltid kan gjøre en forskjell.

Dessverre er det slik at rasistisk tankegods lever i beste velgående blant oss, både i Norge og i resten av verden.

Sammen må vi slå tilbake mot alle former for hatretorikk, rasistiske og diskriminerende holdninger og handlinger.

Ikke siden andre verdenskrig har så mange mennesker i verden vært på flukt fra krig, konflikt og nød. Over 10 000 mennesker har druknet i Middelhavet de siste tre årene.

Dette utfordrer oss alle og forplikter oss både i handling og ord.

Dagen i dag og markeringen her ved Akershuskaia av Holocaustdagen minner oss om nødvendigheten av at vi sammen verner om menneskeverdet, og at vi sammen aldri kompromisser på menneskerettighetene.

Jeg vil avslutte med ordene til fredsprisvinner i 1986, Elie Wiesel:

«There may be times
When we are powerless
To prevent injustice, but
There must never be a time
When we fail to protest”

Takk for meg.